

ÄLGFÖRVALTNING I NORRBOTTEN

2016

Björn Sundgren

VARFÖR JAGAR VI ÄLG?

- **Troféer på väggen**
- **Kött i frysboxen**
- **Jobba med hunden i skogen**
- **Umgås med goda vänner**
- **Spänning och upplevelser**
- **Minska betet på växande skog**
- **Förvalta älgstammen för kommande år**
- ...
- ...

**Oavsett anledning –
vad behöver vi veta för att nå de mål vi har?**

ADAPTIV ÄLGFÖRVALTNING – VAD ÄR DET?

- Ta reda på **grundfakta** så gott det går
 - Gör en **plan**, vart vill vi komma?
 - **Jaga** enligt plan
 - **Kontrollera** om planen gör att vi går åt rätt håll
 - **Justera** planen
 - **Jaga** enligt plan
 - Osv...
-
- **Under hela tiden ska man nyttja den kunskap man har och den nya kunskap som tillkommer**

HUR FÅR VI REDA PÅ GRUNDFAKTA?

Inventeringar och underlag som används inom älgförvaltningen

Data om älgen:

- **Avskjutningsstatistik**
- **Älg-obs**
- Älgkalvvikter
- Åldersbestämning
- *Flyginventering*
- *Spillningsinventering*
- GPS-märkningar

Data om skogen

- **ÄBIN**
- *Foderprognoser*

GRUNDSTENARNA ÄR ÄLGOBS OCH AVSKJUTNING – MEN VI MÅSTE VETA VART VI SKA FÖR ATT VETA OM VI ÄR PÅ RÄTT VÄG!

För en säker älg-obs statistik behövs minst 5000 mantimmar.

I Norrbotten rapporterades det in **472 093** mantimmar under de sju första jaktdagarna 2016 varav

Med väl utförd älg-obs kan obs & avskjutning i framtiden vara allt vi behöver!

En svag minskning i länet från 2015

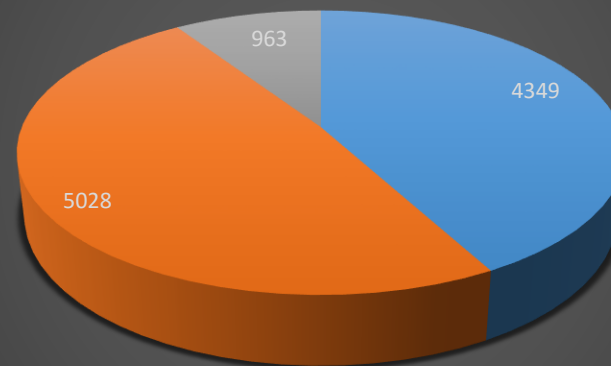
Älg-obs rapporteras i viltdata.se samt jaktrappport.se och det samlade resultatet presenteras i viltdata.se samt algdata.se

VI HAR TRE OLIKA RAPPORTERINGSSYSTEM FÖR ÄLGAVSKJUTNINGEN

I Norrbotten använder de som jagar på bolagsmark och upplåtelsemark Jaktrapport. Hälften använder dock älgdata (Länsstyrelsens system) trots att man där inte kan lämna älg-obs. De som inte är låsta mot jaktrapport.se borde gå över till att rapportera i viltdata.se!

Antal inrapporterade /system

■ JR ■ Lst ■ VD

Länets indelning i ÄFO

Vi räknar observationer - inte antal älgar inom området!

Exempel 2

1 obs av
ko + 2 kalvar

1 obs av
ko + 2 kalvar
1 kalv skjuten

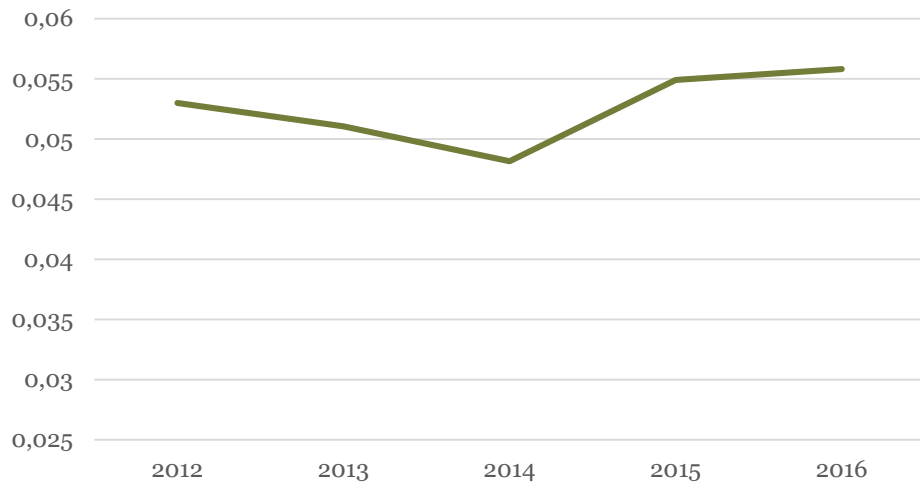

1 obs av
ko + 1 kalv

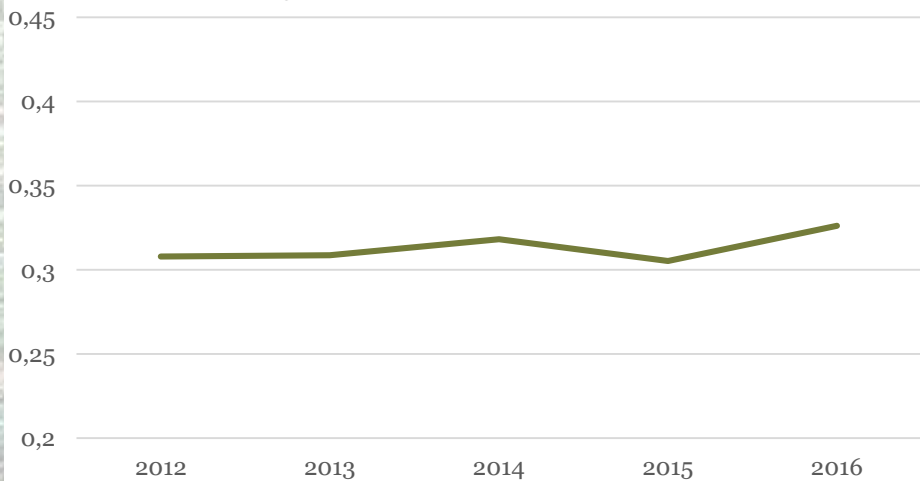

2 obs av ko + 2 kalvar
1 obs av ko + 1 kalv
1 kalv skjuten

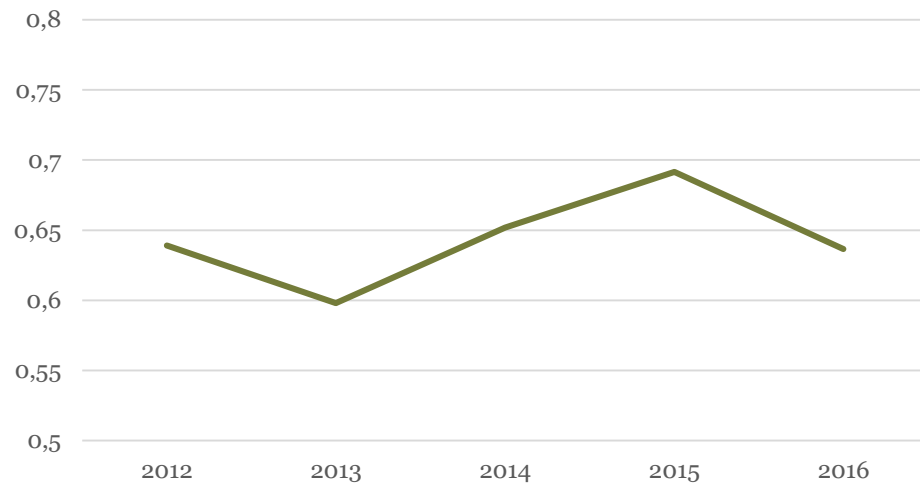
Obs / tim Norrbotten

Tjur av vuxna i Norrbotten

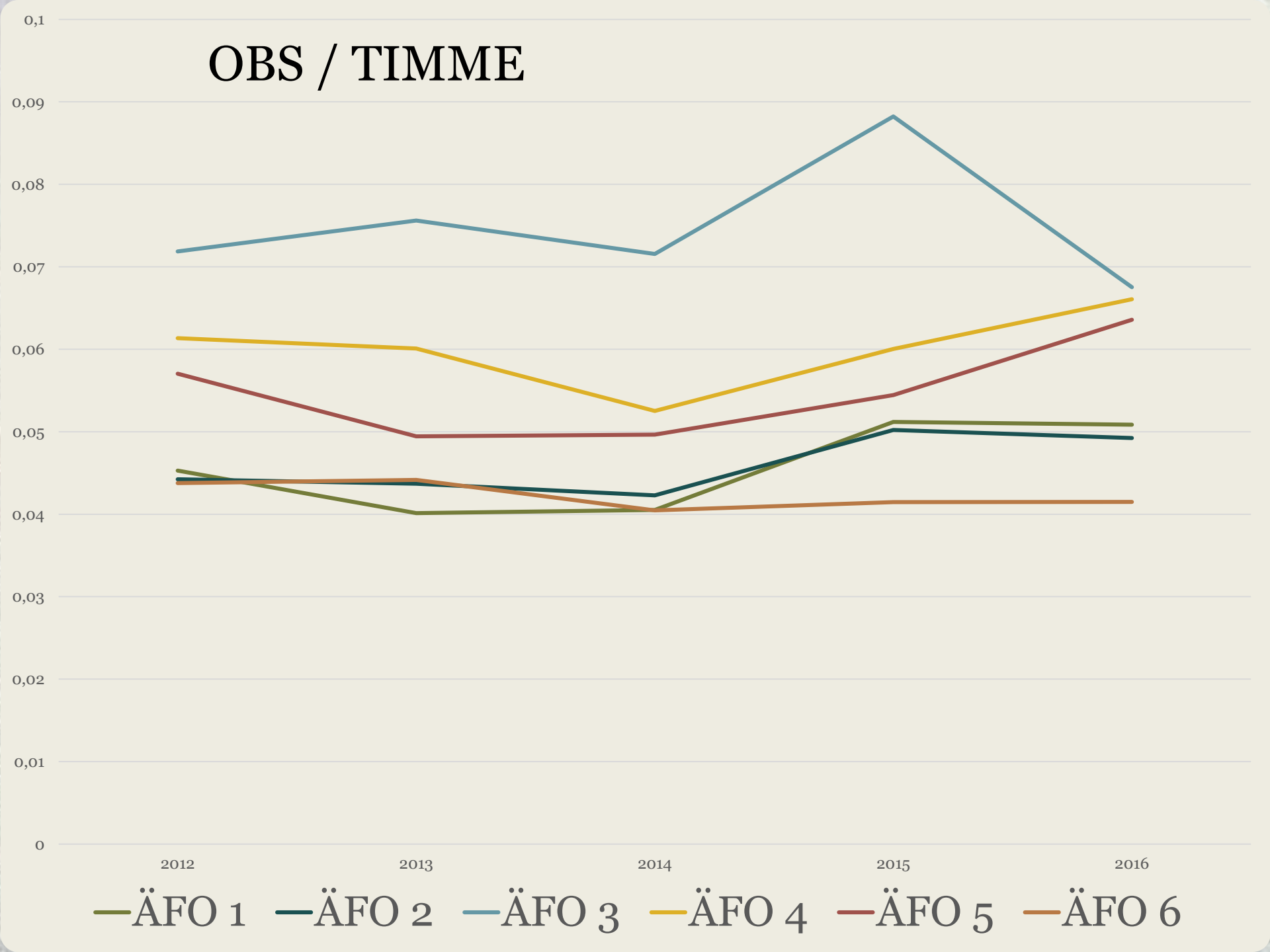

Kalv / vuxet hondjur Norrbotten

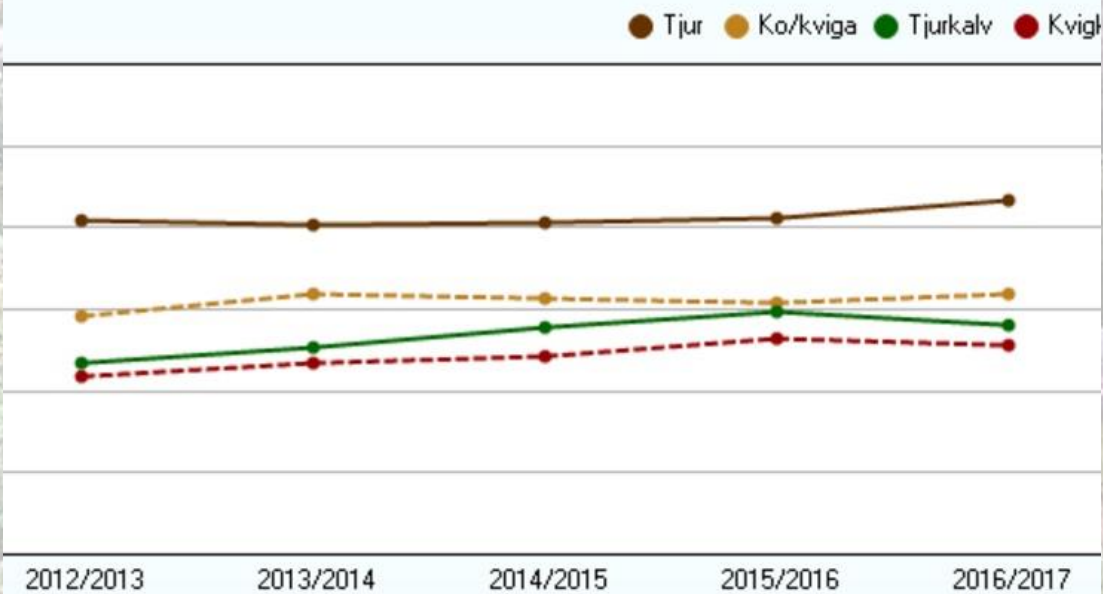
Svenska Jägareförbundet

OBS / TIMME

2016 BD	Område	Areal ha	Avskjutningsmål		Avskjutning			Kalv	Tjur%	Kalv%	Nyttj%	Totalt/1000 ha
			Vuxna	Kalv	Vuxna	Tjur	Ko					
	ÄFO 1	2041425	1257	1264	1136	720	416	820	63	42	77,6	1
	ÄFO 2	1847304	1274	1084	1276	738	538	874	58	41	91,2	1,2
	ÄFO 3	1334153	1221	1195	984	608	376	683	62	41	69	1,2
	ÄFO 4	822868	1416	1427	1274	715	559	1052	56	45	81,8	2,8
	ÄFO 5	485529	1038	991	956	499	457	715	52	43	82,4	3,4
	ÄFO 6	1314315	2275	2107	1870	1042	828	1216	56	39	70,4	2,3
	Summa:	7845594	8481	8068	7496	4322	3174	5360	58	42	77,7	1,6

Antal fällda älgar utveckling - Länsstyrelsen i Norrbottens Län

Vart tar all fakta vägen sen?

ÄLGFRODE

<http://www.naturforvaltning.se/vad-vi-goer/aelgfrode.aspx>

Programversion 2.2 Indata 15-02-23 15:40 BS

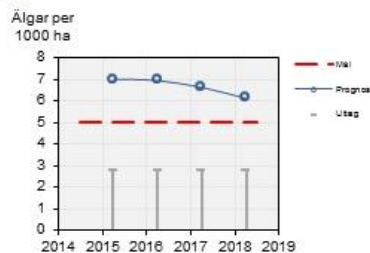
Fyll i alla orange fält (använd ej klipp och klistra). Orange fält måste visa svart text på ljus bakgrund för att en prognos ska erhållas. Höj/sänk värden så att mål uppnås.

Differens i antal älgar i stammen mellan prognos och mål kan avläsas längst ned på sidan.

Uppgifter på senaste årets avskjutning och vinterstam syns i grå fält.

Förslag på avskjutning

	2014 /2015	2015 /2016	2016 /2017	2017 /2018
Antal per 1000 ha	2,8	2,8	2,8	2,8
% tjur av vuxna	54%	54%	54%	54%
% kalv av totalt	44%	45%	45%	45%
Antal tjurar	687	693	693	693
Antal kor	594	590	590	590
Antal kalvar	1022	1050	1050	1050
Totalt	2303	2334	2334	2334

Prognos: Älgar i vinterstam

	2014 /2015	2015 /2016	2016 /2017	2017 /2018
Antal per 1000 ha	7,0	6,9	6,6	6,1
% tjur av vuxna	22%	26%	29%	31%
Antal tjurar	958	1147	1242	1256
Antal kor	3 424	3 239	3 008	2 741
Antal kalvar	1549	1400	1267	1103
Totalt	5 931	5 785	5 518	5 101

**ÅTER TILL FRÅGAN
VAD VILL VI HA?
VAD ÄR KVALITÉ?**

KAN MITT JAKTLAG GÖRA SKILLNAD?

KAN JAG SOM JÄGARE GÖRA SKILLNAD?

- Skogsägare gallrar inför slutavverkning – vad tas bort?
- En jakthundsuppfödare letar avelsdjur – vad tittar man efter?
- En älgjägare visar helst upp en skjuten.... ?
- Se mer till vad som lämnas kvar i skogen än vad som hamnar i slakteriet!
- Lämna de goda avelsdjuren kvar och skjut de små individerna, det lönar sig i längden!
- Skjut inte de största tjurarna i september
- Jaga inte under brunsten
- Har du ett val, välj de mindre av två djur oavsett om det är tjur, ko eller kalv!
- Se på älgjakten som ett avelurval och lämna de som du tror kommer att lämna bäst avkomma. Det går lättare om man är överens över större områden!

VI HAR DEN ÄLGSTAM VI FÖRTJÄNAR.

**STORLEKEN PÅ STAMMEN AVGÖRS AV HUR
MÅNGA ÄLGAR VI SKJUTER**

**KVALITÉN PÅ STAMMEN AVGÖRS AV VILKA
ÄLGAR VI SKJUTER**

VI VINNER ALLA PÅ SAMARBETE!

FRÅGOR?

Svenska Jägareförbundet